

10. त्वमेका भवानि

स्वाध्याय

1.

1) 'वृतिः' इव शब्दस्य कः अर्थः ?

जीवनचर्या

वर्तनम्

आजीविका

निवृत्तिः

2) कुत्र प्रविष्टस्य भक्तस्य भवानी एका एव गतिः वर्तते ?

व्रते

वने

विपत्तौ

सर्वत्र

3) 'भवानि' इति पदम् अस्ति ।

क्रियापदम्

संबोधनपदम्

कर्तृकारणम्

कर्मकारकम्

4) न जानामि लयं वा कदाचित् ।

पुजाम्

व्रतम्

मुक्तिम्

प्रलयम्

5) गतिस्त्वं भवानि ।

प्रपाहि

वयम्

त्वमेका

भवान्

3. रेखाङ्कितपादानां स्थाने प्रकोष्ठात् उचितं पदं चित्वा प्रश्नवाक्यं रचयत ।

(कुत्र, कीम्, कः, का)

1) अहं ध्यानयोगं न जानामि ।

2) मम वृत्तिः नास्ति ।

3) अरण्ये सदा मां प्रपाहि ।

1) अहं किम् न जानामि ?

2) मम का नास्ति ?

3) कुत्र सदा मां प्रपाहि ?

4. समासप्रकारं लिखत ।

1) अनाथः -

✚ अनाथः न विधत्ते नाथः यस्य सः - नञ् बहुव्रीही समासः

2) शत्रुमध्ये -

✚ शत्रुमध्ये - शत्रुणाम् मध्ये - षष्ठी तत्पुरुष समासः

3) जाडयवक्त्रः -

✚ जाडयवक्त्रः - जाड्यं वक्त्रे यस्य सः - बहुव्रीही समासः

4) ध्यानयोगम् -

✚ ध्यानयोगम् - ध्यानस्य योगः तम् - षष्ठी तत्पुरुष समासः

5.

1) ભક્ત પોતાના કયા કયા સ્વજનને છોડીને માતાને પોતાની એકમાત્ર ગતિ માને છે ?

✚ ભક્ત પોતાનાં માતા-પિતા, બંધુ, પુત્ર-પુત્રી, સેવક, સ્વામી કે પત્ની છોડીને ભવાની માતાને પોતાની એકમાત્ર ગતિ માને છે.

2) ભક્ત શું નથી જાણતો ?

✚ ભક્ત દાન કરવાનું જાણતો નથી; તે ધ્યાનયોગ, તંત્ર, સ્ત્રોત્ર અને મંત્ર જાણતો નથી; તે પુજાની પદ્ધતિને તથા ન્યાસયોગને જાણતો નથી. વળી, તે પુણ્ય, તીર્થ, મોક્ષ કે ભૂતમાં લીન થવાની જાણતો નથી. તે ભક્તિ અને વ્રત પણ જાણતો નથી.

3) કઈ કઈ પરિસ્થિતિમાં ભક્ત માતાને રક્ષણ કરવા પાથે છે ?

✚ ભક્તમા ભવાનીને નીચેની વિકટ પરિસ્થિતિઓમાં પોતાનું રક્ષણ કરવા પાથે છે. વાદવિવાદમાં, દુઃખમાં, આળસમાં, મુસાફરીમાં, પાણીમાં, આગમાં, પર્વત પર, શત્રુઓની વચ્ચે અને જંગલમાં હિંસક જનાવરો વચ્ચે.

4) અનાથો દરિદ્રો..... શ્લોકમાં ભક્ત પોતાને માટે કયાં વિશેષણો વાપરે છે ?

✚ અનાથો દરિદ્રો..... શ્લોકમાં ભક્ત પોતાને માટે આ વિશેષણો વાપરે છે : અનાથ, દરિદ્ર, ઘડપણ અને રોગોથી ઘેરાયેલો, ખુબ જ ક્ષીણ અને કંગાળ થયેલો, મુખ પર જડતાવાળો, આપદગ્રસ્ત અને નષ્ટભ્રષ્ટ થયેલો.